

De Nationale Voorleesdagen 2022

Organiseer een coronaproof Voorleesontbijt in de bibliotheek

Op 26 januari beginnen De Nationale Voorleesdagen 2022, die traditioneel van start gaan met Het Nationale Voorleesontbijt. Wat leuk dat jullie een Voorleesontbijt organiseren met het Prentenboek van het Jaar 2022 *Maar eerst ving ik een monster*.

Hierbij bieden wij twee scenario's aan die je kunt gebruiken om een Voorleesontbijt te organiseren. In deze scenario's houden we rekening met de geldende coronamaatregelen, zodat je een zo veilig mogelijk Voorleesontbijt kunt organiseren.

1. Fysiek Voorleesontbijt in de bibliotheek

Organiseer je een Voorleesontbijt waarbij de voorlezer fysiek aanwezig is, kies dan de juiste ruimte zodat volwassenen genoeg afstand van elkaar kunnen houden. Check het RIVM voor de geldende regels m.b.t. maximaal aantal volwassenen aanwezig in een ruimte.

Ruimte

- Kies een ruimte in de bibliotheek waar de kinderen en volwassenen op afstand van elkaar kunnen zitten.
- Volwassenen behouden altijd 1,5 meter afstand.
- Zorg bij de ingang voor mogelijkheden om de handen te ontsmetten.
- Bespreek van te voren met de voorlezer of deze persoon het goed vindt dat de kinderen binnen 1,5 meter in de buurt komen. Vertel de kinderen wat de afspraak is.
- Vraag de externen en bezoekers om mondkapjes te dragen. Als de voorlezer dat wil, zou je een spatscherm kunnen regelen. Maak met de voorlezer heldere afspraken, die binnen de geldende regels van het RIVM passen.

Coronaprotocol

Om verspreiding van het coronavirus tegen te gaan, volgen hier een aantal praktische en algemene richtlijnen. Check voor de huidige stand van zaken altijd de RIVM site.

- Er worden geen handen geschud.
- Vraag de bezoekers en externen om mondkapjes te dragen.
- Volwassenen en kinderen die ziek zijn en/of koorts hebben, kunnen het bezoek niet bijwonen.
- Kinderen (ook van 12 jaar en jonger) en volwassenen houden altijd 1,5 meter afstand van de voorlezer. Bespreek met de voorlezer wat hij of zij prettig vindt.

- Breng de voorlezer en begeleiders van tevoren op de hoogte van een eventuele looproute voor externe bezoekers / gastsprekers;
- Laat de voorlezer weten welke ingang moet worden gebruikt (eventueel met plattegrond) en of hij of zij bij die ingang wordt opgehaald of zelf de looproute moet vinden;
- Laat de voorlezer zelf desinfectiegel meenemen en zijn/haar handen wassen voor en na het bezoek;
- Er wordt alleen gesigneerd als dat veilig en op 1,5 meter afstand kan. Denk dus goed na over een geschikte constructie en bijvoorbeeld een tafel die minimaal 1,5 meter diep is of een spatscherm tussen de voorlezer en bezoeker. Bij voorkeur staat de naam van het kind op een post-it op het te signeren boek.
- Laat de voorlezer weten of er een pauzeruimte beschikbaar is en onder welke voorwaarden. Wordt er bijvoorbeeld ontbijt/lunch verzorgd voor de voorlezer?
- De bibliotheek deelt deze maatregelen met alle betrokkenen.

2. Online Voorleesontbijt

Als fysiek voorlezen niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat er geen externen de groep mogen bezoeken of omdat er een harde lockdown is, kun je ervoor kiezen om de voorlezer digitaal te laten voorlezen. Hieronder tips en richtlijnen voor een digitale voorleessessie rond *Maar eerst ving ik een monster*.

Digitale voorleessessie

- Vraag de voorlezer online voor te lezen. Dit kan bijvoorbeeld via een online communicatieplatform als Zoom of Teams. Vraag waar de voorlezer het liefst mee werkt en begeleid hem of haar met de technische voorbereidingen.
- Als Zoom en Teams nieuw zijn voor de voorlezer, stel dan voor dit een keer te oefenen.
- Vanwege de bescherming van auteursrechten van het boek *Maar eerst ving ik een monster* kan een digitale voorleessessie niet openbaar gemaakt worden. Een digitale voorleessessie organiseren voor de kinderen is toegestaan, maar het volledig voorgelezen verhaal openbaar plaatsen op een website of sociale media niet.

Algemene richtlijnen online voorlezen

In overleg met de uitgevers vind je hieronder twee opties voor het streamen of uploaden van de voorleessessie. Hierbij wordt ook vermeld welke optie geldt voor welk prentenboek. Kijk op <https://algemene-uitgevers.nl/online-voorlezen-en-auteursrecht/> voor meer informatie.

1. Livestream

Op onderstaande titels geven uitgevers toestemming om het voorlezen live te streamen

- *Maar eerst ving ik een monster*, (Uitgeverij Lemniscaat)
Geschreven door Tjibbe Veldkamp en geïllustreerd door Kees de Boer
- *Vos gaat een stukje rijden* (Hoogland & van Klaveren)
Geschreven en geïllustreerd door Susanne Strasser, vertaald door Berend Ruttenberg
Opmerking: breng, met uitzondering van het omslag, de prenten niet in beeld.
- *De koffer* (Uitgeverij Gottmer)
Geschreven en geïllustreerd door Chris Naylor-Ballesteros, vertaald door J.H. Geveer

- *Duizend-en-één paarse djellaba's* (Uitgeverij Gottmer)
Geschreven door Lisa Boersen en Hasna Elbaamrani en geïllustreerd door Annelies Vandenbosch
- *Heertje en Meneertje* (Uitgeverij Rubinstein)
Geschreven door Erik van Os en Elle van Lieshout en geïllustreerd door Jan van Lierde
- *Muk* (Uitgeverij Rubinstein)
Geschreven door Mark Haayema en geïllustreerd door Laury Tinnemans en Job van Gelder
- **Online voorlezen via livestream**
Online voorlezen (via livestream) kan, mits aan bepaalde voorwaarden wordt voldaan. Het belangrijkste is dat voorgelezen wordt in een besloten omgeving voor een specifieke doelgroep. Denk daarbij aan een voorleeswebinar voor bibliotheekleden.
- **Maak geen opname van het online voorlezen.**
Als je online (via livestream) voorleest, maak dan geen opname van wat er voorgelezen wordt (noch beeld, noch geluid). Een opname kan makkelijk gereproduceerd en verspreid worden buiten de besloten omgeving, bijvoorbeeld via YouTube of Instagram.
- **Als je online voorleest, verwijst dan altijd naar de auteur, illustrator en uitgever van het boek.**
De rechthebbenden (auteur, illustrator en uitgever) hebben gezamenlijk de auteursrechten op de titel die voorgelezen wordt. Het is goed om tijdens het online voorlezen (livestream) duidelijk te maken wie ervoor gezorgd heeft dat het boek tot stand is gekomen.
- **Heb je toch nog vragen? Neem contact op met de uitgever.**
Voor vragen over het online voorlezen van *Maar eerst ving ik een monster*, kun je een mail sturen naar rechten@lemniscaat.nl. Kies je een ander prentenboek om voor te lezen, overleg dan altijd met de betreffende uitgeverij wat is toegestaan. Onthoud dat het **auteursrechtelijk niet toegestaan is** om zelf de inhoud van een boek op internet beschikbaar te maken.

2. Uploaden met inlogcode

Op onderstaande titels geven uitgevers toestemming om opgenomen beeldmateriaal te uploaden achter een inlogcode

- *De ridder zonder billen* (Van Holkema & Warendorf)
Geschreven door Levina van Teunenbroek en geïllustreerd door Charlotte Bruijn
- *Hey Baby, kijk!* (Davidsfonds Infodok)
Geschreven door Laura van Bouchout en geïllustreerd door Eva Mouton
- *Het eiland van Olifant* (Uitgeverij Querido)
Geschreven en geïllustreerd door Leo Timmers
- *Daar ben je* (Uitgeverij Querido)
Geschreven door Hans en Monique Hagen en geïllustreerd door Charlotte Dematons
- **Online voorlezen in een besloten omgeving met inlogcode**
Het is van belang dat als je een voorleessessie of voorleesvideo online beschikbaar wilt maken voor je bezoekers, je dit uitsluitend op een eigen kanaal mag uploaden en het vervolgens door bezoekers alleen bekeken mag worden na inlog met een code. Dit is toegestaan gedurende de voorleesmaanden januari, februari en maart, hierna moet de voorleessessie of -video verwijderd worden.

- **Als je online voorleest, verwijst dan altijd naar de auteur, illustrator en uitgever van het boek.**
De rechthebbenden (auteur, illustrator en uitgever) hebben gezamenlijk de auteursrechten op de titel die voorgelezen wordt. Het is goed om tijdens het online voorlezen (livestream) duidelijk te maken wie ervoor gezorgd heeft dat het boek tot stand is gekomen.
- **Heb je toch nog vragen? Neem contact op met de uitgever.**
Overleg altijd met de betreffende uitgeverij wat is toegestaan. Onthoud dat het **auteursrechtelijk niet toegestaan is** om zelf de inhoud van een boek op internet beschikbaar te maken.

Als we ons aan alle regels houden kan het niet anders dan een fantastisch Voorleesontbijt worden!

3. Hoe vul je Het Nationale Voorleesontbijt verder in?

Hieronder vind je een aantal tips om Het Nationale Voorleesontbijt verder in te vullen en in *Maar eerst ving ik een monster*-stijl aan te kleden:

De voorleesplek

- Creëer een gezellige voorleeshoek door een mooie voorleesbank- of stoel te plaatsen voor de voorlezer. Zet hier voor en omheen de stoeltjes, kussens of bankjes neer waar de kinderen kunnen zitten. Zorg ervoor dat alle kinderen het verhaal goed kunnen horen en de prenten uit het boek kunnen zien. Als er online voorgelezen wordt, creëer je dit voor een beamerschermtv.
- Kleed de ruimte aan met het promotiemateriaal van De Nationale Voorleesdagen.
- Kies wat je wilt gebruiken: het prentenboek of de vertelplaten van *Maar eerst ving ik een monster*.
- Gebruik de voorleeskuffel van het monster, die speciaal gemaakt is voor de Voorleesdagen, om het voorlezen interactief te maken.

Stel de voorlezer voor aan de kinderen

Stel de voorlezer voor aan de kinderen en leg aan de kinderen uit wat er gaat gebeuren. Zorg dat er een goede interactie is tussen de voorlezer en de kinderen.

Voorleestips voor de voorlezer

Sommige voorlezers zijn niet gewend voor te lezen aan een grote groep kinderen, een aantal tips over voorlezen kan hen hierop voorbereiden:

- Geef het boek de week ervoor al mee met de voorlezer zodat diegene zich kan voorbereiden. Door het verhaal al een paar keer zelf te lezen en hardop voor te lezen, kent de voorlezer het verhaal al goed en kan hij of zij makkelijk reageren op spontane reacties van kinderen.
- Geef aan dat het goed is om langzaam voor te lezen, goed te articuleren en de kinderen tijdens het voorlezen regelmatig aan te kijken.
- Als de voorlezer graag nog meer voorleestips wil kun je diegene verwijzen naar www.nationalevoorleesdagen.nl/voorleestips.

Introductie van het boek

Maar eerst ving ik een monster

De verteller (ik-persoon) vertelt (in letters die rechtop staan) een verhaal aan een jongetje in pyjama omdat het bedtijd is. Maar het jongetje (tekst in cursief) zegt dat hij eerst nog een monster moet

vangen. Telkens als de verteller de fantasie van het jongetje wil afronden, verzint het jongetje er meer monsters bij. Het einde blijkt toch geen einde te zijn. Het echte einde is weer het begin van een verhaal. Zo ontstaat een cirkelvertelling en kun je dit prentenboek oneindig voorlezen.

Bekijk samen de voorkant en lees de titel voor. Wat zien de kinderen op de voorkant?

Vraag bijvoorbeeld: *Wat heeft de jongen aan? (pyjama) Hoe probeert de jongen het monster te vangen? Wat moet de jongen eigenlijk gaan doen in plaats van monsters vangen? (slapen)*

Voorlezen

Lees het boek interactief voor. Gebruik daarbij de voorleesknuffel van het monster. Geef de voorleesknuffel aan een van de kinderen en laat het monster tijdens het voorlezen meebewegen. Stel vragen, luister met interesse, laat stiltes vallen en geef de kinderen de ruimte om mee te denken en spontaan te reageren.

Mogelijke vragen zijn:

Welke monsters zie je op de kamer van de jongen? Wijs ze eens aan.

Hoe vangt de jongen de monsters? Wat doet hij met ze?

Hoe zien de monsters eruit? Welk monster vind je het engst, grappigst, mooist..?

Heb jij ook wel eens geen zin om te slapen? Wat doe je dan?

Is het verhaal echt afgelopen denk je? Waarom wel/niet?

Na het voorlezen

- Lees de eerste bladzijde nog eens voor. *Hoe ziet het monster eruit? Laat de kinderen het monster beschrijven. Kunnen jullie ook een naam verzinnen voor dit monster?*
- Pak daarna één van de kaartjes met een voorwerp. Vraag: *Wat zie je op het kaartje? Doe voor hoe je met de kaartjes iets kunt verzinnen. Bijvoorbeeld: Op het kaartje staat een raket. Het monster gaat de ruimte in. En daarna? Is het verhaal nu uit? Nee, hè? Pak nog een kaartje met een monster of een voorwerp. Laat de kinderen met de kaartjes hun eigen verhaal verzinnen. Help ze als dat nodig is.*

Bedank samen met de kinderen de voorlezer voor zijn of haar komst en geef namens de kinderen een aardigheidje mee.

Tot slot

Wij wensen jullie heel leuke Voorleesdagen toe, waarbij de kinderen kunnen genieten van de mooiste verhalen en jullie vele (groot)ouders mogen inspireren!

